

Oponentský posudek disertační práce

Determinanty mikrovaskulárních a makrovaskulárních komplikací diabetes mellitus

MUDr. Pavlína Piťhová

Hlavním cílem práce je zhodnocení rizikových faktorů vzniku mikro a především makrovaskulárních komplikací u žen s diabetem 1. a 2. typu. Dalším cílem práce je zjistit, zda se rizikové faktory vzniku komplikací u žen s diabetem 1. a 2. typu liší.

Bylo vyšetřeno komplexně 326 žen a hodnoceno u nich přítomnost pozdních mikrovaskulárních komplikací (retinopatie, nefropatie, neuropatie a syndrom diabetické nohy) ve vztahu k rizikovým faktorům pro aterosklerózu (index kotník-paže, palec/prst- paže, intimomediální tloušťka společných karotických a femorálních tepen, antropometrické parametry).

Autorka zjistila u žen s diabetem 1. typu souvislost mezi preklinickými známkami aterosklerózy a antropometrickými parametry, především obsahem tělesného tuku a jeho distribucí. U žen s diabetem 2. typu zjistila vztah mezi preklinickými známkami aterosklerózy a metabolickou kompenzací a lipidovým spektrem. Determinanty mikrovaskulárních komplikací se u žen s diabetem 1. a 2. typu nelišily.

Disertační práce se skládá přehledu patofyziologie pozdních komplikací diabetu a věnuje se klinické manifestaci komplikací diabetu. Následují cíle práce, metodika, obsáhlý rozbor výsledků, diskuze a závěr. Práce je přehledná, napsaná spisovnou češtinou, citace jsou recentní.

Publikační činnost MUDr. Piťhové je dostatečná: 7 publikací v časopise s impakt faktorem (IF), 43 publikací v časopisech bez IF, 27 kapitol v monografiích a 6 monografií. Téma disertační práce je přijato do časopisu *Physiological Research*.

Otázky:

1. V Evropě jsou pravidelně sledovány rizikové faktory mortality u diabetiků 1. typu (DM1). Poměrně recentní přehled mortality v průběhu 7 let sledování u 2787 osob s DM1 ve věku 15 – 61 let z 19 evropských zemí hodnotil 102 zemřelých. RF celkové mortality = věk na začátku diabetu (HR= 1,78), HbA_{1C} (1,18), WHR (1,32), pulzový tlak (1,33), a non-HDL cholesterol (1,33). Nejsilnějšími rizikovými faktory (RF), které překonaly efekt tradiční RF byly mikrovaskulární komplikace: (makroalbuminurie (HR=2,39) a periferní a autonomní neuropatie (HR=2,4).

(*SOEDAMAHA-MUTHU SS, et al, EURODIAB Prospective Complications Study, Diab Care 2008 31: 1360 – 1366*)

- Můžeme rizikové faktory (RF) aterosklerózy u diabetiků 1. typu hodnocené v disertační práci považovat za dostatečně významné s ohledem na mortalitu?
 - Může společné hodnocení mužů i žen s DM1 změnit významně rozložení rizikových faktorů
2. Intimomediální tloušťka karotické tepny je považována za ukazatel subklinické aterosklerózy a predikuje vznik kardiovaskulárních (K-V) komplikací v obecné populaci, je prokázána asociace tohoto ukazatele se vznikem kardiovaskulárních komplikací i u osob s diabetem.
 - Otázka je zaměřena na hodnocení změny intimomediální tloušťky karotické tepny v čase. Můžeme jí považovat za rizikový faktor vzniku kardiovaskulárních komplikací?

Závěrem:

Domnívám se, že MUDr. Pavlína Piďhová jednoznačně splňuje veškeré požadavky pro udělení titulu PhD. Sleduji dlouhodobě nejen její vědeckou, ale i klinickou práci, která je kvalitní, soustavná a pevně věřím, že v ní bude dále pokračovat.

V Plzni 1.8. 2015

prof. MUDr. Zdeněk Rušavý, PhD.